

Дело C-81/10 P

France Télécom SA срещу Европейска комисия

„Обжалване — Държавни помощи — Режим на облагане на France Télécom с професионалния данък — Понятие за помощ — Оправдани правни очаквания — Давностен срок — Задължение за мотивиране — Принцип на правната сигурност“

Заключение на генералния адвокат г-н N. Jääskinen, представено на
8 септември 2011 г. I - 12903

Решение на Съда (трети състав) от 8 декември 2011 г. I - 12941

Резюме на решението

1. *Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Специален режим на данъчно облагане на предприятие, който му осигурява предимство (член 87, параграф 1 ЕО)*
2. *Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Специален режим на данъчно облагане на предприятие — Компенсиране на благоприятна разлика в данъчното облагане за определен период с по-високо данъчно облагане за друг период по силата на фиксиран налог (член 87, параграф 1 ЕО)*

3. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Помощ, предоставена в нарушение на процедурните правила на член 88 ЕО — Евентуални оправдани правни очаквания на получателите — Защита — Условия и граници*
(член 88, параграф 3 ЕО)
4. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Десетгодишна погасителна давност по член 15 от Регламент № 659/1999 — Начален момент на давностния срок — Дата на отпускането на помощта на получателя*
(член 88, параграф 2 ЕО; член 15 от Регламент № 659/1999 на Съвета)
5. *Помощи, предоставяни от държавите — Решение на Комисията, с което се установява несъвместимост на дадена помощ с общия пазар и се разпорежда нейното връщане — Възможност за Комисията да предостави на националните власти да изчислят точния размер на сумата за възстановяване — Нарушение на принципа на правна сигурност — Отсъствие*

1. Специален режим на данъчно облагане може да дава предимство на едно предприятие по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, макар и точната сума на отпуснатите помощи въз основа на посочения режим да е трябва да бъде определяна посредством някои фактори, външни за посочения режим.

Когато установяването на съществуването на помощ зависи от определен брой външни за специалния режим на данъчно облагане обстоятелства, като например начисляването на професионалния данък на годишна база, както и равнището на данъчните ставки, гласувани всяка година в отделни

административно-териториални единици, такива обстоятелства изобщо не са пречка специалният режим на данъчно облагане да може да бъде квалифициран като държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО още от момента на неговото приемане. Същност следва да се направи разлика между, от една страна, приемането на схемата за помощ, и от друга страна, отпускането на годишните помощи на предприятието въз основа на посочената схема, чийто точен размер зависи от определени външни фактори.

В подобен случай наличието на предимство може да се дължи, от една страна, на един фиксиран елемент,

свързан с прилагания към предприятието специален по отношение на общия данъчен режим на данъчно облагане, и от друга страна, на един променлив елемент, който е в зависимост от фактически обстоятелства, а именно разположението на помещения или терени в различни административно-териториални единици, както и на данъчната ставка, приложима в посочените единици.

(вж. точки 21—23 и 27)

2. Що се отнася до понятието за помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, определена мярка във всички случаи се квалифицира като помощ, когато по отношение на нейния получател се прилага отделна специфична тежест, която няма връзка със съответната помощ.

Да се установи това дали по-високото данъчно облагане на едно предприятие за определен период поради облагането му с фиксиран налог компенсира разликата в облагането, от която то се е ползвало през друг период, зависи от анализа на обективните характеристики на фиксирания налог, който се прилага и от въпроса дали той може да се приеме за тежест, неразделно свързана с предимството, което произтича за предприятието от облагането му по специалния данъчен режим. Само по себе си обстоятелството, че както фиксираният налог, така и специалният режим на данъчно облагане са установени с един и същ закон, не позволява да се приеме, че облагането на предприятието с този фиксиран налог е неразделно свързано с

установяването на специалния режим на данъчно облагане.

(вж. точки 43, 44 и 48)

3. Като се има предвид императивният характер на контрола върху помощите, осъществяван от Комисията, предприятията, получатели на помощ, по принцип биха могли да имат оправдани правни очаквания относно правомерността на помощта само ако тя е предоставена при спазване на предвидената в член 88 ЕО процедура, а ако положи дължимата грижа, икономическият субект обикновено би трябвало да бъде в състояние да се увери, че посочената процедура е спазена. По-специално, когато дадена помощ е приведена в действие без предварително уведомление до Комисията, поради което е неправомерна съгласно член 88, параграф 3 ЕО, получателят на помощта не може да има към този момент оправдани правни очаквания относно нейното правомерно отпускане.

Освен това, когато не е изпратено уведомление за помощта до Комисията, бездействието на последната по отношение на тази мярка е лишено от значение.

(вж. точки 59 и 60)

4. По отношение на правомощията на Комисията в областта на възстановяване на помощта, съгласно член 15, параграф 1 от Регламент № 659/1999 се прилага давностен срок от десет години. От параграф 2 от посочения член следва, че давностният срок започва да тече от деня, в който неправомерната помощ е предоставена на получателя. Следователно решаващият елемент за определянето на посочения срок на погасителната давност в посочения член 15 е ефективното предоставяне на помощта.

Видно от посочения член 15, параграф 2, тази разпоредба, за да определи датата, на която започва да тече срокът на погасителната давност, се позовава на предоставянето на помощта на получателя, а не на датата на приемане на схема за помощи.

В това отношение определянето на датата, на която е отпусната помощта, може да варира в зависимост от характера на обсъжданата помощ. В хипотезата на схема от няколко години, която се изразява в плащания или в периодично предоставяне на предимства, датата на приемането на акта, който е правното основание за помощта, и датата, на която предприятията действително започват да се ползват от нея, могат да бъдат разделени от значителен отрязък от време. В такива случаи за целите на определянето на срока на погасителната давност помощта

следва да се счита за предоставена на получателя единствено от датата, на която тя действително е била предоставена на последния.

(вж. точки 80—82)

5. Принципът на правната сигурност изисква правните норми на общностното право да бъдат ясни и точни, за да могат заинтересованите лица да се ориентират в правни положения и отношения, свързани с правния ред на Съюза.

В областта на държавните помощи нито една разпоредба на правото на Съюза не изисква от Комисията да определя точния размер на подлежащата на връщане помощ, когато разпорежда връщането на помощ, обявена за несъвместима с общия пазар. Достатъчно е решението на Комисията да съдържа указания, позволяващи на адресата сам да определи този размер без прекомерни затруднения.

(вж. точки 100 и 102)